VIKIPEEDIA

Kreoolkeel

Kreoolkeeleks nimetatakse kahe või enama keele pideval kokkupuutel ja segunemisel tekkinud keelt, mille vastavas keskkonnas sündinud lapsed omandavad esimese keelena.[1] Kreooli grammatika on palju püsivam ja keerulisem kui pidžini grammatika, meenutades tavalise keele grammatikat. Kreoolkeele eelastmeks on pidžinkeel, mis on samuti kahest või enamast keelest pärit sõnavara ja konstruktsioone sisaldav segakeel, kuid seda ei omandata emakeelena, vaid kasutatakse piiratud eesmärgil, näiteks kauplemisel.[2]

Kreoolkeeli kõneleb maailmas umbes 15 miljonit inimest. Alates 16. sajandist on tekkinud umbes sada kreoolkeelt. Enamik neist pärineb koloniaalajastust, mistõttu põhinevad paljud kreoolkeeled Euroopa keeltel. Kreoolkeelte grammatika on lihtsam kui nende lähtekeeltel. Levinuim kreoolikeel on Haiti kreoolkeel, mida kõneleb umbes 10 miljonit inimest.

Iga kreoolkeel on rahvusliku identiteedi oluline osa, seetõttu on kirjutatud ka palju kreoolkeelset kirjandust.

Termin

Terminit "kreool" (hispaania keelest criollo, portugali keelest crioulo)[3] hakkasid kasutama hispaania ja portugali kolonistid Ameerikas sündinud Hispaania, Portugali ja Aafrika päritolu inimeste kohta.[4]

Viited

1. "Kreoolkeel" (http://www.eki.ee/dict/vsl/index.cgi?Q=kreoolkeel&F=M&C06=et). *Võõrsõnade leksikon*. Vaadatud 20.01.2018.
2. "Pidžinkeel" (http://www.eki.ee/dict/vsl/index.cgi?Q=pid%C5%BEinkeel&F=M&C06=et). *Võõrsõnade leksikon*. Vaadatud 20.01.2018.
3. "Creole" (https://www.lexico.com/en/definition/creole). *veebisõnaraamat Lexico*. Vaadatud 10.01.2020.
4. "Creole languages" (https://www.britannica.com/topic/creole-languages). *britannica.com*. Vaadatud 10.01.2020.

Pärit leheküljelt "https://et.wikipedia.org/w/index.php?title=Kreoolkeel&oldid=5529484"

Selle lehekülje viimane muutmine: 15:16, 10. jaanuar 2020.

Tekst on kasutatav vastavalt Creative Commonsi litsentsile "Autorile viitamine + jagamine samadel tingimustel"; sellele võivad lisanduda täiendavad tingimused. Täpsemalt vaata Wikimedia kasutamistingimustest.